

Muziekgebruik in films: Hoe zit het met auteursrechten?

Muziekgebruik in films is essentieel, maar muziek is niet gratis. Door het gemak van downloaden lijkt dat soms wel zo. Je zoekt een nummer, surft even rond en met een paar muisklikken staat het liedje op je computer. Alleen is er dan vaak niet voor betaald en lopen componisten en muzikanten inkomsten mis.

Soms vragen opdrachtgevers aan ons. Kunnen jullie geen gebruik maken van rechtenvrije muziek? Er wordt dan gedacht dat rechtenvrij ook betekent dat deze muziek gratis is.

Even voor de duidelijkheid: rechtenvrije muziek bestaat niet. Er rusten rechten op elke vorm van muziek. Zodra er een componist aan te pas is gekomen heeft deze automatisch het auteursrecht op zijn eigen werk.

Wat is auteursrecht? In artikel 1 van de Auteurswet staat:

Art. 1 Het auteursrecht is het uitsluitend recht van den maker van een werk van letterkunde, wetenschap of kunst, of van dienst rechtver- krijgenden, om dit openbaar te maken en te verveelvoudigen, behoudens de beperkingen, bij de wet gesteld.

Twee soorten recht zijn in dit geval van belang: het synchronisatierecht en het openbaarmakingsrecht.

1. Synchronisatierecht

Synchronisatierecht betaal je op het moment dat je beeld en geluid samen voegt. Muziek gebruiken in een film is daar een voorbeeld van. Wij gebruiken altijd muziek uit een database: ook wel librarymuziek of stockmuziek genoemd. Dat is muziek speciaal gecomponeerd voor videoproducties.

Er zijn verschillende bedrijven die dat soort muziek online aanbieden, zoals MusicDIRECTOR en ImaGemPM. Zij hebben een database met honderdduizenden tracks, waarin je gemakkelijk kan zoeken. Als je wat hebt gevonden, download je het nummer en verwerk je het in je montage. Voor librarymuziek betaal je een vast bedrag per 30 seconden gebruikte muziek.

Bedrijven die stockmuziek of librarymuziek aanbieden hebben een deal gesloten met een aantal componisten. Zij krijgen per gebruikte track een vergoeding. Wij betalen voor elke keer dat wij een track gebruiken in één van onze films.

De synchronisatierechten regelen wij met de aanbieder. De kosten hiervoor verwerken wij in de eindfactuur.

2. Openbaarmakingsrecht

Het tweede recht waar je mee te maken krijgt is het **openbaarmakingsrecht**. Het openbaar maken van muziek houdt in dat muziek ten hore wordt gebracht in een openbare ruimte. Als wij een film opleveren met muziek, dan zal deze ook ergens vertoond worden. Daarvoor moet je openbaarmakingsrechten betalen aan auteursrechtenorganisatie Buma.

Degene die de film vertoont, is verantwoordelijk voor het regelen van het openbaarmakingsrecht. Vaak is het zo dat locaties waar een film vertoond kan worden al afspraken hebben gemaakt met Buma. Je moet dan denken aan bijvoorbeeld beursgebouwen, partycentra of theaters. Natuurlijk moet je dat altijd wel even checken.

Het vertonen van je film via internet werkt weer anders.

Veel films die wij maken worden online vertoond, bijvoorbeeld op websites.

Wij adviseren eigenlijk altijd om je film te vertonen via videowebsites zoals YouTube of Vimeo. Zodra je film daar te zien is of via die sites ingesloten wordt, dan zijn die websites verantwoordelijk voor het openbaarmakingsrecht. Zij hebben daarover een deal gesloten met de Buma. Jij betaalt dus geen openbaarmakingsrecht als je video op YouTube of Vimeo staat.

Via YouTube of Vimeo kun je de film ook laten zien op je eigen website. Dit heet 'embedden'.

Het kan soms zo zijn dat je de film met een eigen player op je eigen website staat. De film is dan opgeslagen op je server en wordt op die manier vertoond op je site. Dan ben jij verantwoordelijk en moet je openbaarmakingsrecht betalen.

Meer informatie hierover vind je bij Buma.

Overigens probeert Buma al jaren te tornen aan de regels rondom insluiten, bijvoorbeeld als het gaat om internetradio. Houd het nieuws rondom auteursrechten dus goed in de gaten.

Bestaat er geen gratis muziek dan?

Sommige websites bieden gratis muziek aan. Vaak valt dit onder een Creative Commons licentie. Met deze licentie geeft de componist de gebruiker toestemming om de muziek te gebruiken. Echter, hier zitten vaak ook beperkingen op en het is eigenlijk nooit mogelijk om deze muziek gratis te gebruiken in een commerciële productie. Dan moet je alsnog betalen voor een licentie.

En als ik een bekend nummer wil gebruiken?

Tenslotte, sommige opdrachtgevers vragen aan ons of het niet mogelijk is om populaire popmuziek te gebruiken in een film of video. Ons antwoord is dan: "Ja, dat kan. Maar ik zou het niet doen."

Om bijvoorbeeld muziek van Coldplay te mogen gebruiken in een productie moeten wij toestemming regelen van de betreffende artiest. Dit is een tijdrovend karwei, waarbij altijd de kans bestaat dat de artiest geen toestemming geeft. Daarnaast gaat dit ook nog eens veel geld kosten. Want licenties op populaire nummers zijn een stuk duurder dan licenties op stockmuziek.

Hopelijk hebben we alles duidelijk uit kunnen leggen. Mochten er nog vragen zijn mail of bel ons dan.

Meer informatie: info@ggtv.nl